

Színházi problémák 1933

Irta: JÓDY KÁROLY színikazgató

A napokban, a Keleti Újság egyik számában megdöbbenve fedeztem fel Désen — állítólag elkövetelt gazságaimat. Búcsúelőadás előtt megszöktem, csúnya adósságokat hagytam hátra, szóval, Déz közönsége kiabrándult belőlem, — az állítólagos újságdrúsító-tudósító szerint. Szégyellem magam, mert nem történt meg, pirulnék, ha megtörtént volna.

Sajnos, nem születtem szélhámosnak. Ha az lennék, 3 év alatt duzzadt pénztárca és prémesbundában feszítenék, nevelnék a világra. De ütött-kopott, kóbor komédiás vagyok, — sajnos.

Önként vetődik fel a kérdés: mi volna, ha minden igazgatóról, akár jó, vagy rosszakaratúlag, hasonló dolgokat írnának? A közönség, a hivatalos tényezők felfigyelnének, hát ezt lehet, hát ez szabad? A közönség: támogatunk, hogy éljenek, hogy a kultúrát terjesszék: szórakozni akarunk! A hatóság: a legjobb akarattal engedélyt ad az igazgatók kezébe, hogy a színészek, mint a román állam polgárai, „a kultura napszámosai” kenyerért harcoljanak. Harcoljanak, de botrány nélkül, jajszo nélkül! Ez igaz; tény.

Mindhárom részből meg van a jóakarát. A hatóság, közönség és színikazgató! Krízis, pénztelenség, — krízis és krízis! Hát ez, nem igaz! Van pénz, — volt és van! Mindenre van, még színházra is, csak nem olyan mértékben mint volt.

A színikazgatók, színészek minimumra redukálták igényüket. Redukálták? Egyszerűen eltemették! A nő, divat, flanc, öltözködés?! Frázis! Miből? Örülnek, ha az egy-két évvel ezelőtti 10—15.000 lejes gázsíhoz képest a tavaly s az idén is megkeresték a havi 2—3000 lejt. Ez is ma már sztár-gázsí! A helydrak 100—150 lejről lemorzsolódtak 5, 10 és 15 lejes belépőjegyre.

Itt aztán kirukkolok vele! Miért van a bohémia helyett napi kenyérgond, redős homlok, sirva-nevető szem? — S igen gyakran korgó gyomor?! Hiába redukált a helydrak, hiába tűnt el a havi fixfizetés, hiába lett bevezetve a konzorciumos (osztalékos) fizetés, hiába minden, — ha a plakát, terem, villany, fűtés, a zongora, zenészek díja (újabbán a zeneszerzői jogdíjak előadásonkénti 300—500 lej) a régi maradt. Sőt, egy új operettnek a beszerzési ára 3—6000 lej. Hitel nincs!

Hiába minden olcsóhelydrú előadás, mikor a színházakat lefoglalták a mozik. Ha színházat akarunk játszani, nagy könyörgésre, a mozis urak kénye-kedve szerint magas lelépésért adják át a termet, ha akarják! Ha az igazgató egy nap nem tud fizetni, csak azért, mert a színészeknek is enni kell, a teremből való kirugással fenyegetik.

Vagy kenyér, vagy adósságfizetés. Az igazgató, jóhiszeműen, előre rendel mindent: plakát, ríktós hirdetés. Megnyitó előadás! A remélt 2—3000 lej helyett, 7—800 lej bevétel. A kiadás a függöny felgördülése előtt 900—1200 lej. Amit fizetni kell. Mert nincs könyörület.

Ha az igazgató adósságot fizet, a színészek kétségbeesetten kérlik: hát ezért dolgoztunk?! Ezért kacagtattunk?! Mókázzunk, hogy

előadás után sirva, üres gyomorral induljunk hazafelé?! Hazafelé?? Hiszen, ha a lakást nem fizetjük, télvíz idején az uccán a helyünk! Ha kosztot nem fizetünk — éhen halunk, mert ki hitelez ma színésznek?

Ha az igazgató a színésznek juttatja a bevételt, adósságokat nem tud fizetni. Rajta nyargalnak, becsületébe gázolnak, letiporják, újságokban pellengérré állítják. Nem kérdik honnan, csak legyen, legyen, mert ha nem, egy kis cikkel az egész művelt Erdély és Bándt közönsége előtt tönkreteszik.

Szó sincs róla: ez a legkönnyebb! Csak az a szomorú, hogy a komoly lap, az organum, a magyarság szócsöve (?), nem is érdeklődik, hogy megfelelnek-e a valóságnak mindazok, miket újságárúsító-tudósítói (!!) közlésre beküldenek? Semmi sem fontos. Fő, hogy a cikk szenzációs legyen, megalázó! Az aztán meg igazán nem fontos, hogy a cikk „csak” azért jelenik meg, mert az újságkihordó-cikkíró úr, mert nem érdemelte meg, „véletlenül” nem kapott potya-jegyet.

Ez a portré a színészekről az 1933-ik évben.

*

Mare Concert Vocal „LEONARD” Quartett in Gherla — Szamosújvári

Szerdán, február hó 15.-én este 9 órakor
a »Korona« szálló színháztermében
nagy hangversenyt rendez

a bukaresti „Leonard” társulat Quartettje
Laura Iamandi sopran, Maria Pop alt,
Victor Moscu tenor és Nelu Iamandi bariton

Előadásra kerülnek: Cigány báró, Marica grófnő, Orlov, Straus: Bécsi keringő, Heidelbergi diákélet, Madarász, Sylvia, Rigoletto, Tosca, Ernani zeneművek.

Magyar Színház Igazgató: JÓDY KÁROLY

Utolsó előadások!

Utolsó előadások!

Hétfőn este 9 órakor

Az idei szezon legnagyobb sikert elért színmű-szlágere

Irja hadnagy

Színmű 13 képben. — Helyi műkedvelők közreműködésével.

Kedden este 9 órakor

Utolsó, búcsúelőadás!

Utolsó, búcsúelőadás!

HORVÁTH GIZI énekesnő felléptével

Mosoly országa

Lehár Ferenc gyönyörű zenéjű 3 felvonásos operettje

»AURORA«

KÖNYVNYOMDA
GHERLA, - Piața Unirii 22

Hetilapok, folyóiratok, árjegyzékek, falragaszok, meghívók, cégkártyák, levélpapírok. - Mindennemű reklám-és kereskedelmi nyomtatványok készítése a legízlesebb kivitelben - -

Színház

Jódy Károly színtársulata f. hó 7.-én nyitotta meg pótseasonját. A szamosújvári közönség színházlátogató része igyekszik kiérdekelni a bizalmat, melyet a társulat teherbíró képességeibe fektetett s crejéhez képest támogatja a színészeket, kik jó előadásokkal hálálják meg a közönség érdeklődését. Nem akarunk túlozni, nem állítjuk, hogy a támogatás és érdeklődés nagyarányú, de ha tekintetbe vesszük, hogy farsang derekán tartunk, midőn a lezajlott és lezajlandó bálók és műsoros estélyek alaposan próbára teszik a megapadt pénztárcákat, bátran elmondhatjuk, hogy Szamosújvár a többi, nagyobb városokhoz képest derekasan igyekszik eleget tenni színpártoló köteletségének.

A pótseason, „Amikor a kislányból nagy lány lesz” c. operett nyitotta meg. Szerdán a „Rózsadomb” és a szellemes pikantériájú „Méz-shetek” c. énekes vígjátékok kerültek bemutatásra, csütörtökön a „Zöld bárány” revü-operett ment, míg pénteken a „Weekend” reprize vonzott közönséget a színházba.

Valamennyi előadáson látszott, hogy színészeink jól akarnak produkálni, kár, hogy az együttesnek nincs kimondott bonvivánja, mert Kovács György, bármennyire is elismerjük kiváló, művészi játék-készségét, erőteljes alakításait, a bonviván szerepkörben túl férfias, érces baritonja nem simul kellően az operettek könnyed szerelmi bohókodásaihoz. Gálly Nusi és Berecz Manci estéről estére sikert arattak énekükkel, játékkal, táncokkal. Berecz Manci a Zöld bárány-ban gyönyörű keleti táncot mutatott be, izelítőt adva kiváló táncművészetéből, mely nagy feladatokra is képessé teszi. Tompa Laci meglehetősen háládatlan szerepeket kapott eddig, de így is kitűnően oldotta meg a rábízott feladatokat Beck Rózi minden szerepében elsőrangú volt Jódy Károly direktorral egyetemben, kiról igazán nem lehet állítani, hogy elveszi a jó szerepeket színészei elől. Megelégszik egy epizódfigurával, de azt aztán nagy gonddal dolgozza ki. A színházlátogató közönség nagy örömmel látta viszont a színpadon Gergely Lajost, a kiváló jellemszínészt, ki régi ismerőse Szamosújvárnak. Első felléptekor a kitörő tapsvihar ennek az öröme volt a kifejezője, meg annak a kiforrott művészetnek, melyet Gergely Lajos képvisel az erdélyi színjátszásban. Kisegítőként Móritz Laci, a szamosújvári fiatal műkedvelő csaknem minden este fellépett s derekasan megállotta helyét.

— Okvetlen nézze meg az idei szezon legnagyobb szenzációját, az IRJA HADNAGY-ot hétfőn este!

D É S legelőkelőbb szállodája
Hotel „România”
szálloda, étterem, kávéház
Tulajdonos:
M E N T B É L A

HETI HIREK
Társadalmi, riport, sport és közgazdasági hetilap
Felelős szerkesztő:
ENYEDI BALINT
Köztudomásra: Minden cikkért írója felelős
Kéziratokat nem adunk vissza
Nyomtatott A. Todoran „AURORA” könyvnyomdában, Gherla, Piața Unirii 22